Rakkaat läheiset,

kiitos, että olette täällä saattamassa äitiäni, Aila Kyllikki Korhosta – meille monelle Mummu Ailaa – matkaan.

Minä puhun äidin tyttärenä ja parhaana ystävänä. Tuntuu oudolta yrittää kiteyttää ihmistä, joka oli minulle samalla koti, suunta ja peili. Silti tiedän, että äiti arvostaisi sitä, että yritämme sanoittaa kaiken sen hyvän, jonka hän ehti antaa. Rauhassa ja rehellisesti, niin kuin hän opetti.

Äiti syntyi 12.3.1950 Savossa opettajaperheeseen. Siellä oppiensa ohella juurtuivat tavat, jotka kantoivat läpi elämän: kirja ei ollut vain esine, se oli ovi; toista ihmistä ei ohiteta, hänelle annetaan aika; ja rehellisyys on helpoin tie nukkua yönsä hyvin.

Opiskelujen perässä hän muutti Jyväskylään, valmistui luokanopettajaksi ja palasi luokkaan, josta ei koskaan pois halunnut. 38 vuotta samassa koulussa – ei vain työtä, vaan yhteisö, jonka jokaisen käytävän hän tunsi, ja jonka ovien takana hän auttoi lapsia kuromaan umpeen ne pienet ja isot välimatkat, joita lukemisen alku aina on.

Hän kertoi usein, miten paras ääni maailmassa on se hetki, kun hiljainen oppilas kuiskaa tavuttamisen jälkeen koko sanan, ja huomaa itse: minä osasin. Se ilo tarttui. Äiti osasi sen, että taito ei ole numero vihkossa, vaan syttyvä valo ihmisen katseessa.

1970-luvulla äiti perusti perheen yhdessä isän, Matin, kanssa. 51 vuotta yhteistä arkea, jossa ei laskettu päiviä, vaan leivottiin niihin merkitys. Meitä lapsia on kaksi, Marika ja Joonas, ja lastenlapsia neljä. Mummu Aila oli jokaiselle heistä sylipaikka, kuuntelija ja rohkaisija. Hän kysyi aina perään, mutta ei koskaan

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

kuulustellut. Se oli hänen lempeän johdonmukaisuutensa tapa: olla läsnä, antaa suunta, mutta jättää tila kasvaa.

Perheeseen kuului myös mökkiranta. Juhannuksina sinne kerättiin suku, ja pöytä notkui kotiruoasta, jonka äiti taikoi kuin ohimennen – ja aina riitti yhdelle vieraalle lisää. Silliä, uusia perunoita, marjapiirakka, ja se kuuluisa keitto, jossa “vielä hiukan” tilliä teki ihmeitä. Laiturilla kuului usein kansanlaulu, joka alkoi varovaisesti ja päätyi yhteiseksi säkeeksi. Kuoroharjoitukset olivat vieneet ääntä kantavaksi, mutta sydän teki siitä lämpimän.

Oma rakkain muistoni on syksyltä. Metsä, jossa maa tuoksui kostealta ja sammaleelta, ja äidin ääni, joka sanoi: katso lehtien reunoja, suppilovahverot piiloutuvat vaatimattomasti. Me kumarruimme yhdessä, hän opetti tunnistamaan, kertoi samalla tarinoita omasta lapsuudestaan Savossa – siitä, miten hiljainen hiihtolatu avaa parhaat keskustelut, ja miten äidin tekemä marjapuuro on paras, kun se syödään suoraan kattilasta, vaikka tiedetään, ettei niin muka sovi. Metsässä oppi sienet, mutta myös sen, että kiire ei kuulu kaikkeen. Hänellä oli taito pysäyttää aika ottamalla käteen yhden ruskanlehden ja sanomalla: “Eikö olekin tarkkaan sävytetty.”

Työnsä ohella äiti teki paljon sellaista, mistä ei pitänyt meteliä. Hän oli vapaaehtoisena kirjastossa, inventoi lasten kirjoja, liimasi selkämyksiä ja jutteli nuorten kanssa kuin vanha tuttu. Läksykerhossa hän istui viereen, ei eteen, ja kysyi: “Mistä aloitetaan?” Hän tiesi, että monelle nuorelle tärkeämpää kuin oikea vastaus oli tunne, ettei ole yksin kysymystensä kanssa.

Äidin luonnetta on helppo kuvailla, mutta vaikea jäljitellä. Hän oli lempeä, mutta johdonmukainen. Kuunteli ensin, vastasi sitten. Hänessä oli lämmin sydän ja arjen huumori, joka ei korottanut ääntä, vaan laski hartioita. Ristisanatehtävän äärellä hän mutisi itsekseen, ja kun oikea sana löytyi, se oli kuin pieni voitonjuhla. Sellainen hiljainen riemu, jonka lähellä oli helppo olla.

Moni meistä ikävöi nyt hänen rauhoittavaa ääntään. Sitä, kun hän sanoi puhelimeen: “Kerro ihan rauhassa.” Tai niitä kannustavia sanoja, jotka eivät

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

olleet isoja, mutta osuivat: “Kyllä sinä osaat, ja jos et heti, niin kohta.” Ja tietysti hänen ruokaansa, joka maistui kotoa ja teki olon paremmaksi silloinkin, kun päivä oli ollut huono. Hänellä oli tapa nostaa pöytään vielä yksi lautanen, varmuuden vuoksi, ja jotenkin se lautanen täyttyi aina.

Äidille perhe, rehellisyys, sivistys ja toisten auttaminen eivät olleet juhlapuheita, vaan jokapäiväisiä valintoja. Hän uskoi, että sivistys näkyy siinä, miten kohtelemme heitä, joilla on vähemmän ääntä. Ja että rehellisyys on parasta myös silloin, kun se ei ole helpointa. Hän puolusti hiljaa, mutta lujasti. Sen näkivät hänen oppilaansa, kollegansa, naapurit ja me läheiset.

Äidin elämässä oli myös laulu. Kuoron harjoituksista kotiin tullessa hän hyräili vielä eteisessä. Joskus hän opetti lapsenlapsille säkeen, jossa vokaalit veivät mukanaan. Laulu yhdisti ihmiset samalla tavalla kuin kirjatkin – tarinoita, joita jaetaan, kunnes niistä tulee yhteisiä.

Ja nyt, kun etsimme lohtua, muistamme myös sen, mitä äiti toivoi. Hän sanoi usein, että jos minua haluatte muistaa, tehkää hyvää. Lahjoittakaa kirjoja koulun kirjastoon. Antakaa aikaa läksyissä kamppailevalle. Soittakaa ystävälle, jota ette ole hetkeen kuulleet. Hän tiesi, että muistot pysyvät parhaiten liikkeessä, teoissa, jotka jatkuvat.

Surumme on tosi, mutta niin on kiitoksemmekin. Emme jää vain menetykseen, vaan katsomme kaikkea sitä, mikä kasvoi hänen käsissään: luokan uusista lukijoista suvun juhannusperinteisiin, metsäpoluilta arkisiin pöytäkeskusteluihin, joissa joku sai rohkeutta yrittää uudelleen.

Äiti, kiitos siitä, että annoit meille selkänojan ja tilan. Kiitos, että opetit meitä lukemaan – kirjoja, toisiamme ja omaa mieltämme. Kiitos, että jokaisesta päivästä saattoi tulla vähän valoisampi, kun joku kuunteli loppuun asti.

Me päästämme sinut irti, mutta emme irti siitä, mitä kylvit. Kannamme ääntäsi mukanamme: lempeää, johdonmukaista, lämmintä, vähän nauravaa. Kun menemme metsään, me osaamme katsoa lehtien reunoja. Kun avaamme kirjan,

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi

muistamme, että jokainen alku on mahdollisuus. Ja kun katamme pöydän, laitamme vielä yhden lautasen lisää – eihän sitä koskaan tiedä, kuka tarvitsee paikan.

Lepää rauhassa, Mummu Aila.

Me jatkamme siitä, mihin sinä meidät johdit. Hyvin teoin, ja kirjalla, joka löytää lukijan.

Tämä puhe luotiin osoitteessa muistopuheet.fi.Vastaa muutamaan kysymykseen ja luo oma personoitu puheesi nyt osoitteessamuistopuheet.fi

Luo oma personoitu puheesi osoitteessa muistopuheet.fi